

НАРЕДБА № 12 ОТ 1 ЮНИ 2007 Г. ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВЕЖДЕНИЯ И ТЪРГУВАН ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ ГРУПИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ - ОВОЩНИ, ЛОЗА, ДЕКОРАТИВНИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ ВИДОВЕ

В сила от 08.06.2007 г.

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.45 от 8 юни 2007г., изм. ДВ. бр.87 от 19 октомври 2018г., изм. ДВ. бр.30 от 9 април 2019г., изм. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) процедурите по сертификация и/или одобрение на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове в категориите, определени с Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 20 от 2010 г.) (Наредба № 3 от 2010 г.) и в съответствие с Наредба № 81 от 2006 г. за определяне на условията и въвеждане на списъка с изисквания за здравното състояние на посадъчния материал от овощни видове, който се предлага на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 57 от 2006 г.), произведени на територията на Република България;

2. процедурите по сертификация и/или одобрение на лозов посадъчен материал в категориите, определени с Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал (ДВ, бр. 71 от 2006 г.), произведен на територията на Република България;

3. процедурата по одобрение и контрол на размножителен материал от декоративни растения, отговарящ на изискванията, определени с Наредба № 80 от 2006 г. за производство и търговия на размножителен материал от декоративни растения, извършвана между държавите - членки на Европейския съюз (ДВ, бр. 56 от 2006 г.) и Наредба № 75 от 2006 г. за определяне на условия и списък с изисквания за здравно състояние на размножителния материал от декоративни растения (ДВ, бр. 50 от 2006 г.), произведен на територията на Република България;

4. процедурата по одобрение и контрол на зеленчуков посадъчен материал, отговарящ на изискванията, определени с Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури (ДВ, бр. 51 от 2004 г.), произведен на територията на Република България.

Глава втора.
ПРОЦЕДУРИ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА
ОВОЩНИЯ ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Раздел I.
Общи изисквания

Чл. 2. (1) За извършване на сертификация на овощния материал в съответните категории лицата по чл. 28 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) в териториалното звено (ТЗ) на ИАСАС, в чийто район са насажденията. Образци на заявленията за сертификация се предоставят на заявителите от ТЗ.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. скица на имота, върху който се намира насаждението, придружена с декларация от заявителя, в която се посочват кадастрален № на имота (парцела) и землището;

2. документи за изходния материал, доказващи произхода му;

3. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) документ, издаден от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), удостоверяващ липсата на нематоди в площите, предназначени за създаване на насаждения за производство на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове.

(3) Заявлението за сертификация се подава до 30 април и се регистрира в деня на получаването му. За ново маточно насаждение се подава заявление в ТЗ в срок до 30 дни от неговото създаване с цел регистрирането му.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Териториалното звено на ИАСАС служебно уведомява съответната Областната дирекция по безопасност на храните за подаденото заявление за сертификация в срок 7 дни от регистрирането му в ТЗ.

Чл. 4. Производителите и/или търговците на САС (стандартен) материал от овощни видове уведомяват писмено ТЗ на ИАСАС 30 дни след създаване на ново насаждение за производство на овощен посадъчен материал и овощни растения.

Раздел II.
Процедура за извършване на полска инспекция с цел сертификация

Чл. 5. (1) Полска инспекция се извършва на маточните растения въз основа на заявлението по чл. 2, ал. 1 за установяване на автентичността, сортовата чистота и здравното им състояние в съответствие с изискванията, определени в наредбите по чл. 1, т. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Методите за извършване на полска инспекция се утвърждават от министъра на земеделието съгласно чл. 42, ал. 5 и 6 ЗППМ.

Чл. 6. (1) Полската инспекция се извършва от инспектори на ИАСАС за установяване автентичността и сортовата чистота на маточното насаждение в съответствие и с характеристики на неговата помологична стойност съгласно изискванията маточното насаждение да бъде без сортови примеси.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Здравното състояние на маточното насаждение се установява чрез прегледи по време на полската инспекция и/или чрез вземане на проби за лабораторни анализи, които дейности могат да се извършат и от представител на БАБХ.

(3) Когато при прегледите за здравно състояние на маточните растения се установят симптоми на болести или вредни организми, по указания на лицата по ал. 1 или 2 производителят извършва химически третирания или отстранява болните растения.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) На взетите проби по ал. 2 се извършва лабораторен анализ в лаборатория на ИАСАС или в лаборатория на БАБХ, или в одобрена по чл. 8 ЗППМ лаборатория, с цел проверка съответствието на здравното състояние с изискванията на наредбата.

(5) Резултатите от лабораторните анализи по ал. 4 се отразяват в документ за здравно състояние на маточното насаждение.

(6) Когато резултатите от лабораторните анализи по ал. 4 показват наличие на вредни организми или болести, производителят извършва дейностите по ал. 3, или, ако това не е възможно, маточното насаждение се бракува от инспектора на ИАСАС.

Чл. 7. За извършване на полска инспекция заявителят е длъжен да уведоми ТЗ на ИАСАС, в което е подал заявлението за сертификация 7 дни преди извършване на инспекцията, съобразно вида култура.

Чл. 8. (1) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Актът се издава след последния преглед на маточното насаждение от инспектора, извършил полска инспекция, и/или след резултата от лабораторните анализи по чл. 6, ал. 5.

(3) Актът за полска инспекция се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, което е извършило полската инспекция.

Чл. 9. (1) Когато резултатите от извършен преглед показват несъответствие на маточното насаждение с изискванията за автентичност и сортова чистота, но тези несъответствия могат да бъдат отстранени, инспекторът определя срок за отстраняването им.

(2) След изтичането на срока по ал. 1 инспекторът извършва повторен преглед.

Чл. 10. Когато резултатите от полската инспекция покажат несъответствие с изискванията за автентичност и сортова чистота, които не могат да бъдат отстранени, или при повторния преглед по чл. 9 се установи, че не са отстранени, маточното насаждение се бракува и това се отразява в акта за полска инспекция.

Чл. 11. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от полската инспекция, може в 5-дневен срок от получаването на акта за полска инспекция да поиска арбитражен преглед.

(2) Арбитражният преглед се извършва от комисия, определена със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС, в присъствието на инспектора, извършил полската инспекция, и заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Забранява се заявителят да извършва допълнителни манипулации върху растенията между последния преглед и арбитражния преглед, което декларира писмено, че няма да извършва допълнителни манипулации в маточното насаждение и представя декларацията към искането по ал. 1.

(4) Резултатът от арбитражния преглед е окончателен.

Раздел III.

Процедури при заготовка, опаковане, етикетирание и/или пломбиране на овощния посадъчен материал с цел сертификация

Чл. 12. (1) Овощният посадъчен материал се заготвя в партиди, опакова, етикетира и/или пломбира по условията на тази наредба и в съответствие с наредбите по чл. 1, т. 1.

(2) При заготовка на овощния посадъчен материал се спазват следните изисквания:

1. за цели растения - изваждат се без нараняване на кореновата система или стъблата, премахват се недоразвитите, повредените или изсъхналите и се съхраняват в помещения или под навеси, където се извършва опаковането и етикетирането;

2. за резници, калеми и подложки - преглеждат се по отношение на външния вид за правилни срезове, добре развита коренова система при вкоренени подложки, премахват се некачествените, повредените или изсъхналите и се съхраняват в помещения за извършване на опаковането и етикетирането.

Чл. 13. Овощният посадъчен материал се опакова на връзки, завързани с устойчив на късане материал, или в контейнери, с определен от заявителя брой.

Чл. 14. (1) На всеки контейнер се поставя по един етикет.

(2) На връзките, с изключение на тези с ягодов посадъчен материал и вегетативни и семенни подложки, се поставят по два етикета на различни места и пломба.

- (3) Пломбата носи абривиатурата на ИАСАС и номера на съответното ТЗ.
- (4) Ако отделни бройки овощни дръвчета са предмет на търговия, на всяко дръвче трябва да има поставен етикет.

Чл. 15. (1) Преди да се извърши опаковането, етиктирането и/или пломбирането заявителят подава писмено искане за идентификационен номер на партидата и за броя на пломбите до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намира овощният посадъчен материал.

(2) В искането се посочват местонахождението и големината на партидата, броят на връзките или контейнерите.

Чл. 16. Забранява се нарушаването целостта на връзките и контейнерите без писмено разрешение от ИАСАС, освен при презаготовка на овощния посадъчен материал.

Раздел IV.

Процедура при окачествяване с цел сертификация

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) На посадъчния материал, заготвен по условията по раздел III, се извършва окачествяване от упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице от ТЗ, на чиято територия се намира посадъчният материал, по методи, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) Окачествяването на овощния посадъчен материал се извършва с цел определяне на външния вид, размери, коренова система и други изисквания, в зависимост от растителния вид, за използването му като посадъчен материал.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) За окачествяване на посадъчния материал лицето по чл. 17, ал. 1 взема проби съгласно методи, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Пробите по ал. 1 се вземат след получаване на фитосанитарен (растителен) паспорт от БАБХ за овощните видове, за които се изисква такъв.

(3) Вземане на проби се извършва и при презаготовка.

Чл. 19. (1) Лицето по чл. 17, ал. 1 анализира на място взетите проби в присъствие на заявителя или упълномощено от него лице.

(2) Резултатите от анализа се отразяват в документ за качество по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Документът за качество се изготвя от лицето по чл. 17, ал. 1 в деня на окачествяването.

(4) Документът се съставя в два екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ, окачествило материала.

Раздел V. Процедура по издаване на сертификат

Чл. 20. (1) Когато овощният посадъчен материал отговаря на изискванията по тази глава, изпълнителният директор на ИАСАС или упълномощено от него длъжностно лице издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Сертификатът се издава в 5-дневен срок от приключване на оценяването след заплатена такса по условията на § 1.

(3) Сертификатът се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, в което е подадено заявлението за сертификация.

Раздел VI. Процедури по одобрение на САС (стандартния) овощен посадъчен материал и овощни растения

Чл. 21. (1) САС (стандартният) овощен посадъчен материал и овощните растения се произвеждат и одобряват от производителя при условията на чл. 48 ЗППМ, наредбите по чл. 1, ал. 1, т. 1 и Наредба № 76 от 2006 г. за установяване на допълнителни условия относно наблюдението и контрола на производителите и търговците на овощен посадъчен материал и овощни растения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) САС (стандартният) материал се контролира от ИАСАС и/или БАБХ.

Чл. 22. Насажденията за производство на САС (стандартен) овощен материал се контролират от производителите по отношение на автентичността, сортовата чистота и здравното състояние за съответния овощен вид.

Чл. 23. Заготовката, опаковането и етикетирането на САС (стандартния) овощен материал се извършват по условията на чл. 12, 13, чл. 14, ал. 1, 2 и 4. Производителят може да извърши пломбиране по негова преценка.

Чл. 24. (1) Производителят извършва оценяване на заготвения САС (стандартен) овощен материал.

(2) САС (стандартният) овощен материал трябва да отговаря на изискванията за качество относно външния вид, размери, коренова система и други изисквания, в зависимост от растителния вид, за използването му като посадъчен материал.

Чл. 25. (1) Качеството на САС (стандартния) овощен материал се удостоверява от производителите с фирмен документ.

(2) Фирменият документ съдържа данните от етикета, данни за сортова чистота, здравно състояние, качество и общ брой на посадъчния материал.

(3) САС (стандартният) овощен посадъчен материал, който се внася от страни - членки на Европейския съюз, се придружава от фирмен документ за качество, който включва минимални изисквания за: страна-износител, вид, сорт, производител (фирма). Във фирмения документ по преценка на производителя могат да бъдат включени изисквания за качество на посадъчния материал.

Раздел VII.

Процедура за одобряване на семена от овощни видове като размножителен материал

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Семената на овощните видове за размножаване съгласно Наредба № 3 от 2010 г. се добиват от одобрени при полска инспекция маточни дървета.

Чл. 27. (1) Семената се заготвят в хомогенни партии и опаковат в опаковки с нетна маса, определена от заявителя.

(2) Върху външната страна на опаковката се поставя етикет от производителя, в който се посочват: регистрационен номер на производителя, ботаническото наименование на вида, сорт (където има) и нетна маса на семената в опаковката.

Чл. 28. (1) Производителите на семена от овощни видове подават писмено искане за вземане на проби и анализ за жизненост до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената.

(2) Длъжностно лице от ТЗ на ИАСАС, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС съгласно длъжностната характеристика, взема проби за лабораторни анализи за жизненост.

(3) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(4) Документът по ал. 3 се съставя в три еднообразни екземпляра: един за лабораторията, един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите, и един за заявителя.

(5) Документът се издава в 5-дневен срок след приключване на лабораторния анализ, след заплатена такса по условията на § 1.

Чл. 29. (1) Когато резултатите от лабораторния анализ показват, че семената отговарят на минимални изисквания за жизненост (мин. 75 %), те могат да се търгуват.

(2) Семената от овощните видове се търгуват с документ, издаден от ИАСАС по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Когато резултатите от лабораторния анализ показват, че семената не отговарят на минималните изисквания за жизненост, те не могат да се търгуват.

Глава трета.
ПРОЦЕДУРИ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА
ЛОЗОВИЯ ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Раздел I.
Общи изисквания

Чл. 30. За извършване на сертификация и/или одобрение на стандартния лозов посадъчен материал лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС в териториалното звено (ТЗ) на ИАСАС, в чийто район са насажденията, при спазване разпоредбите на чл. 2, ал. 2 и 3 и чл. 3.

Раздел II.
Процедура за извършване на полска инспекция с цел сертификация
и/или одобрение на лозовия посадъчен материал

Чл. 31. Полска инспекция се извършва въз основа на заявлението по чл. 30 на маточните насаждения за изходен ("предбазов"), базов, сертифициран и стандартен лозов посадъчен материал за установяване съответствието им с изискванията за автентичност, сортова чистота и здравно състояние, съгласно приложение № 1 и приложение № 2, раздел I, т. 1, и § 3 на Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полската инспекция се извършва от инспектори на ИАСАС по методи, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 33. Заявителят е длъжен да уведоми ТЗ на ИАСАС, в което е подал заявлението за сертификация и/или одобрение, 7 дни преди настъпване на съответната фаза на развитие на растенията за извършване на съответния преглед.

Чл. 34. (1) Здравното състояние на маточните лозови насаждения се установява от инспектор на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Здравният анализ на почвените проби за установяване на нематоди - преносители на вирусни болести, и тестиране за вируси на маточните лозови насаждения се извършва в лаборатории на ИАСАС или в лаборатории на БАБХ .

(3) Резултатите от анализа на здравното състояние на маточното насаждение се отразяват в документ за здравно състояние, който се изпраща от съответната лаборатория в ТЗ на ИАСАС в 5-дневен срок от издаването му.

Чл. 35. (1) Резултатите от полската инспекция се отразяват от инспектора на ИАСАС, извършил прегледите, в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Актът се издава след последния преглед на маточното насаждение от инспектора, извършил полска инспекция, и след предоставен документ за здравно състояние по чл. 35, ал. 3.

(3) Актът за полска инспекция се съставя в два екземпляра, като първият екземпляр се предоставя на заявителя, а вторият се съхранява в ТЗ.

Чл. 36. Условието по чл. 9, 10 и 11 се прилагат и при полска инспекция на лозови маточни насаждения.

Раздел III.

Процедури при заготовка, опаковане, етикетиране и пломбиране на лозовия посадъчен материал с цел сертификация и/или одобрение

Чл. 37. Лозовият посадъчен материал от категориите изходен ("предбазов"), базов, сертифициран и стандартен, получен от одобрено с акт за полска инспекция маточно насаждение, се заготвя в хомогенни партиди по сортове (клонове) съгласно приложение № 3 на наредбата по чл. 1, т. 2 и се опакова в снопове (връзки), запечатани и етикетираны в съответствие с чл. 38 и 39.

Чл. 38. (1) Опаковането, етикетирането и пломбирането на лозовия посадъчен материал се извършва при условията на наредбата по чл. 1, т. 2.

(2) Етикетът съдържа данните, посочени в приложение № 4 на наредбата по чл. 1, т. 2.

(3) Опаковките (или връзките) с лозов посадъчен материал се пломбират от производителя в присъствие на длъжностно лице от ИАСАС.

(4) Лозовият посадъчен материал, заготвен в саксийки, картонени кутии и сандъци, не се пломбира. Официалният етикет не е задължителен.

Чл. 39. (1) Преди да се извърши опаковането, етикетирането и пломбирането, заявителят подава писмено искане за идентификационен номер на партидата и за пломби до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намира лозовият посадъчен материал.

(2) В искането се посочват местонахождението и големината на партидата (бройките в партидата), видът и броят на опаковките.

Чл. 40. Забранява се отварянето на опаковките без писмено разрешение на изпълнителния директор на ИАСАС или упълномощено от него лице, освен при презаготовка на лозовия посадъчен материал.

Раздел IV.
Вземане на проби, окачествяване и здравен анализ на лозовия
посадъчен материал с цел сертификация и/или одобрение

Чл. 41. (1) Окачествяването се извършва на място при производителя и/или заготвителя, където се намира заготвеният, опакован и етикетираният посадъчен материал.

(2) За окачествяване на лозовия посадъчен материал се формират (вземат) проби от партиди, заготвени съгласно раздел III.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Пробите по ал. 2 се вземат след получаване на фитосанитарен (растителен) паспорт от БАБХ.

(4) Вземане на проби се извършва и при презаготовка.

Чл. 42. (1) Вземането на проби за окачествяване се извършва от длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Пробите се вземат в присъствието на заявителя или упълномощено от него лице по методи, утвърдени от министъра на земеделието, и се окачествяват на място.

Чл. 43. (1) Резултатите от окачествяването се отразяват в документ за качество по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Документът се изготвя в два екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, след заплатена такса по условията на § 1.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Здравното състояние на лозовия посадъчен материал се установява от длъжностното лице по чл. 42, ал. 1 чрез преглед на партидата или чрез вземане на проби за лабораторен анализ. Лабораторният анализ се извършва в лаборатория на ИАСАС или в лаборатория на БАБХ.

Чл. 45. (1) Когато лозовият посадъчен материал отговаря на изискванията за качество и здравно състояние съгласно приложение № 2 и § 4 на Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал, той се сертифицира в съответната категория или одобрява като "стандартен" от съответното ТЗ на ИАСАС.

(2) Когато лозовият посадъчен материал не отговаря на изискванията за качество, заявителят може да извърши презаготовка. В тези случаи се извършва повторно окачествяване.

Чл. 46. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от окачествяването, може в 5-дневен срок от тяхното получаване да подаде заявление за арбитраж до изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Арбитражът се извършва не по-късно от 5 дни от подаването на заявлението от комисия, определена от изпълнителния директор на ИАСАС.

Комисията се състои от нечетен брой членове, но не по-малко от 3, като две длъжностни лица са от централното управление на ИАСАС и едно длъжностно лице от съответното ТЗ, различно от лицето, извършило първоначалното окачествяване.

(3) За целите на арбитража се извършва ново вземане на проба.

(4) При извършването на арбитража присъства заявителят или упълномощено от него лице и длъжностното лице, извършило първоначалното окачествяване.

(5) Забранява се заявителят да извършва допълнителни манипулации върху партидата между последното окачествяване и арбитража.

(6) За извършения арбитраж се съставя протокол, в който се отразяват резултатите от арбитражното окачествяване. Протоколът се подписва от комисията и от заявителя.

(7) Резултатът от арбитража е окончателен, за което се изготвя нов документ за качество съгласно чл. 43. Когато резултатът от арбитражното окачествяване потвърди заключението на документа за качество, заявителят заплаща такса, определена с тарифата по § 1.

(8) Когато резултатът от арбитражното окачествяване не потвърди заключението на документа за качество, заявителят не заплаща такса и може да предприеме действия по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Раздел V.

Процедурата за издаване на сертификата и/или документ за одобрение

Чл. 47. (1) Когато лозовият посадъчен материал отговаря на изискванията по тази глава, изпълнителният директор на ИАСАС или упълномощено от него длъжностно лице издава сертификат или документ за одобрение на стандартния лозов посадъчен материал по образци, утвърдени от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Процедурата по издаване на сертификата или документа за стандартния лозов посадъчен материал се осъществява по реда на чл. 20, ал. 2 и 3.

Глава четвърта.

ПРОЦЕДУРИ ПО ОДОБРЕНИЕ И КОНТРОЛ НА РАЗМНОЖИТЕЛНИЯ МАТЕРИАЛ ОТ ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 48. (1) Размножителният материал от декоративни растения - посадъчен материал и семена за размножаване, се одобряват от производителите, когато размножителният материал съответства на изискванията при извършваните инспекции и окачествявания съгласно наредбите по чл. 1, т. 3.

(2) За целите на ал. 1 производителят:

1. определя и контролира критичните точки в процеса на производството, които имат отражение върху качеството на размножителния материал;

2. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) съхранява информация и води писмен дневник относно контрола и наблюдението на

критичните точки по т. 1 и предоставя информация и дневника в случай на поискване от ИАСАС или БАБХ за проверка;

3. взема проби за анализ, когато това е необходимо (при съмнения), за установяване здравното състояние на размножителния материал.

(3) Декоративният размножителен материал се заготвя по партиди, опакован по начин, съответстващ на вида, в затворени опаковки, връзки, снопчета, саксии, контейнери и др.

(4) Декоративният размножителен материал се етикетира с етикети, издадени от производителя, и се търгува с означение за вида и/или сорта.

(5) Когато за размножителния материал от декоративни растения са изпълнени условията по ал. 1 - 4 , производителят издава фирмен документ, в който се посочват: регистрационен номер на производителя, растителният вид и/или сортът, брой (количество).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За размножителен материал от видове декоративни растения, за които е приложима Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.), се издава фитосанитарен (растителен) паспорт от БАБХ.

(7) Декоративният посадъчен материал, който се внася от страни - членки на Европейския съюз, се придружава от фирмен документ за качество, който включва минимални изисквания за: страна-износител, вид и/или сорт, производител (фирма). Във фирмения документ по преценка на производителя могат да бъдат включени изисквания за качество на посадъчния материал.

(8) Производството и търговията на размножителния материал от декоративни растения се контролират от ИАСАС при условията по чл. 48 ЗППМ и наредбите по чл. 1, т. 3.

Глава пета.

ПРОЦЕДУРИ ПО ОДОБРЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ЗЕЛЕНЧУКОВ ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Чл. 49. (1) Зеленчуковият посадъчен материал се одобрява от производителите, когато съответства на изискванията на Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

(2) За целите на ал. 1 производителите на зеленчуков посадъчен материал са длъжни да извършват собствени проверки по време на производството за:

1. определяне критичните точки в производствения процес на базата на използваните производствени методи;

2. създаване и въвеждане на методи за проверка и наблюдение на критичните точки по т. 1.

(3) Производителите на зеленчуков посадъчен материал извършват прегледи на насажденията за установяване здравното състояние на растенията.

(4) Когато производителят не може да определи причинителите на болести, взема проби за здравен анализ.

(5) Производителите са длъжни да водят дневник, в който отбелязват данните по ал. 2, както и случаите на наличие на вредни организми в насажденията и предприетите мерки.

(6) Зеленчуковият посадъчен материал се идентифицира със сорт, чиято сортова автентичност и чистота трябва да съответстват на характеристиките на сорта по неговото описание.

(7) Зеленчуковият посадъчен материал се заготвя по партиди и се опакова от производителя по начин, съответстващ на вида, в контейнери, връзки, саксии, кашони, щайги и затворени опаковки.

(8) Върху опаковката се поставя етикет на производителя.

(9) Когато за зеленчуковия посадъчен материал са изпълнени условията по ал. 1 - 8, производителят издава фирмен документ при условията по наредбата по чл. 1, т. 4.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За зеленчуков размножителен материал от видове, за които е приложима Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол, се издава фитосанитарен (растителен) паспорт от БАБХ.

(11) Зеленчуковият посадъчен материал, който се внася от страни - членки на Европейския съюз, се придружава от фирмен документ за качество, който включва минимални изисквания за: страната-износител, вид, сорт, производител (фирма). Във фирмения документ по преценка на производителя могат да бъдат включени изисквания за качество на посадъчния материал.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Производството, заготовката и търговията на зеленчуковия посадъчен материал се контролират от ИАСАС и/или БАБХ при условията по чл. 48 ЗППМ и Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Допълнителни разпоредби

§ 1. За извършените полски инспекции (прегледи, включително арбитражни), окачествявания (включително арбитражни), лабораторни анализи за семена на овощни видове, лабораторни анализи за здравно състояние на посадъчния материал и за издадените документи - актове за полска инспекция, документи за качество, документи от лабораторни анализи за семена от овощни видове и/или за здравно състояние на посадъчния материал, документи за качество, сертификати, документи за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал и/или семена на овощни видове и всички допълнително заявени услуги (изпитвания) на посадъчния материал, извършвани от ИАСАС, заявителят заплаща такси, определени с тарифата, съгласно Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал (ДВ, бр. 104 от 2004 г.).

Заклучителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 9 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
13 ОТ 2004 Г. ЗА РЕДА ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА
ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ЗАГОТВИТЕЛИ НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН
МАТЕРИАЛ И ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ТЪРГОВЦИ НА ПОСЕВЕН И
ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 19.10.2018 Г.)

§ 28. В Наредба № 12 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посадъчен материал от групите земеделски растения - овощни, лоза, декоративни и зеленчукови видове (ДВ, бр. 45 от 2007 г.) се правят следните изменения:

.....
5. Навсякъде в наредбата думите "министъра на земеделието и горите" се заменят с "министъра на земеделието, храните и горите", а абревиатурата "НСРЗ" се заменя с "БАБХ".

.....
§ 33. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 3 ОТ 28 МАРТ 2019 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ЛИЦА, КОИТО ПРЕДЛАГАТ
НА ПАЗАРА СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА НАУЧНИ ЦЕЛИ ИЛИ
СЕЛЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ, И СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА
ДЕМОНСТРАТИВНИ И/ИЛИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОПИТИ,
РАЗРЕШЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА КОЛИЧЕСТВА В ЗАВИСИМОСТ ОТ
РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ, ОПАКОВКАТА И ЕТИКЕТИРАНЕТО НА
СЕМЕНАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2019 Г.)

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №

99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 10. В Наредба № 12 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посадъчен материал от групите земеделски растения - овощни, лоза, декоративни и зеленчукови видове (обн., ДВ, бр. 45 от 2007 г.; изм., бр. 87 от 2018 г. и бр. 30 от 2019 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с "министъра на земеделието".

.....

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.